

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

14 decembrie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte – Nicolae Gordilă,

Judecători – Ion Guzun, Liliana Catan,

examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Basarabeasca din 31 martie 2016 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016, declarate în propria cauza penală privindu-i pe

*Caraman Gheorghe Dmitri, născut la 20 aprilie 1983
în raionul Comrat, satul Cioc-Maidan, domiciliat în raionul
Basarabeasca, strada Putilov, nr. 68,*

*Dimov Ivan Afanasi, născut la 19 martie 1979,
originar și domiciliat în raionul Basarabeasca, strada Putilovskaia,
nr. 88.*

Termenul de examinare a cauzei:

prima instanță: 05.06.2015 - 31.03.2016;

instanța de apel: 27.04.2015 - 17.06.2016;

instanța de recurs: 28.09.2016 - 14.12.2016.

Procedura prevăzută de art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală a fost legal executată.

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție asupra recursului în cauză în baza actelor din dosar,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Basarabeasca din 31 martie 2016, cauza penală fiind examinată conform procedurii prevăzute de art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan au fost recunoscuți vinovați în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, stabilindu-le pedeapsa sub formă de amendă a câte 250 unități convenționale.

S-a dispus încasarea de la Caraman Gheorghe și Dimov Ivan în folosul Î.S. „Calea ferată din Moldova” prejudiciul cauzat în sumă de 17 375,10 lei.

Acțiunea civilă înaintată de Î.S. „Calea ferată din Moldova” către Caraman Gheorghe și Dimov Ivan privind încasarea prejudiciului moral, a fost respinsă.

Acțiunea civilă privind încasarea prejudiciului material privind încasarea costului reparației generatorului deteriorat înaintată de Î.S. „Calea ferată din Moldova” către Caraman Gheorghe și Dimov Ivan, a fost admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța în procedură civilă.

2. Pentru pronunțarea sentinței în cauză, instanța de fond a reținut că, inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan la începutul lunii februarie 2015, data concretă nu a putut fi stabilită în cadrul urmăririi penale, în urma unei înțelegeri prealabile aflându-se în remiza de reparație a Depoului de Locomotive nr. 2 al Stației Basarabeasca, unde activează în calitate de lăcătuși, cu scopul sustragerii bunurilor altei persoane, intenționat, înțelegând caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, din motive cupidante, au sustras pe ascuns din generatorul electric de model „FLI31 IE” 4 detalii de baza și 3 suplimentare, folosindu-se de bunurile sustrate după bunul lor plac. Cauzând astfel întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova” o dauna materială considerabilă în suma totală de 17 375,10 lei.

Acțiunile inculpaților Caraman Gheorghe și Dimov Ivan, au fost calificate în limitele indicilor calificativi prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, *furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan, prin care au solicitat casarea parțială a sentinței atacate, în partea acțiunii civile, cu pronunțarea unei hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se expună instanța în procedură civilă.

Ambii apelanți au invocat că, prima instanță n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale cu privire la soluționarea acțiunii civile în partea reparării prejudiciului material produs prin infracțiune, punând la bază soluției un singur raport tehnic de examinare prin care s-a estimat un prejudiciu în sumă de 17 375, 10 lei, neluându-se în considerație că, acesta a fost întocmit în lipsa inculpaților care nu cunoșteau despre data și locul efectuării raportului, iar instituția care a efectuat raportul propriu-zis nu este licențiată în materie și nu este abilitată să dea o astfel de concluzie pentru instanță.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, au fost respinse apelurile inculpaților Caraman Gheorghe și Dimov Ivan ca fiind nefondate și a menținut sentința.

4.1. În motivarea deciziei, instanța de apel a conchis că, instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și vinovăția inculpaților, just a încadrat acțiunile acestora, circumstanțe care nici nu se contestă.

Instanța de apel a indicat că, pedeapsa aplicată inculpaților este în limitele legii, astfel, prima instanță a acordat deplină eficiență prevederilor art. 7, 61 și 75 Cod penal, precum și celor din art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală.

Mai mult, instanța de apel a constatat că, analizând textul cererilor de apel se observă că acesta este analogic și apelanții invocă motive, în principiu, similare sub aspectul naturii juridice, solicitând unanim numai casarea parțială a sentinței, în partea soluționării acțiunii civile.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, motivele invocate de apelanți ce vizează acțiunea civilă, se apreciază ca fiind nefondate.

Acțiunea civilă este soluționată în conformitate cu prevederile art. 387 Cod de procedură penală.

Totodată, instanța de apel apreciază, ca fiind întemeiate concluziile primei instanțe cu privire la soluționarea acțiunii civile, dat fiind că, cuantumul despăgubirilor convenite părții civile este determinat în baza probelor prezentate în ședința de judecată.

Astfel, soluția dată de către prima instanță cu privire la prejudiciului material produs prin infracțiune este motivată și, în acest sens, relevante sunt considerentele cuprinse în sentință: ... *în ședința de judecată s-a dovedit incontestabil că, inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan au comis infracțiunea prevăzută de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, adică, au sustras pe ascuns din generatorul electric de model „m31 IE” 4 detalii de baza și 3 suplimentare. Potrivit certificatelor de cost anexate la cauza penală costul pieselor sustrate constituie în total 17 375,10 lei.*

Instanța de apel a menționat că, primei instanțe nu i-a fost prezentat suportul probatoriu necesar în dovedirea cuantumului prejudiciului cauzat prin infracțiune pentru repararea generatorului electric cum ar fi: raportul de expertiză pentru a determina costul reparației generatorului respectiv, deoarece calculul efectuat de SRL „Vilacrom” nu constituie un raport de expertiză, conducându-se de prevederile art. 225 alin. (3), art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, care stipulează că, în cazuri excepționale când, pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, reieșind

din prevederile art. 6 CEDO care prevede obligația de a judeca cauza penală în termen rezonabil.

Totodată, instanța de apel a statuat că, în temeiul art. 1414 Cod Civil, inculpații poartă răspundere solidară pentru prejudiciul cauzat, însă la determinarea caracterului solidar al răspunderii civile, instanța se conduce de prevederile pct. 3 din Hotărârea Plenului CSJ al RM nr.5 din 17.04.1995 „cu privire la practica judiciară de aplicare a legislației despre repararea daunei materiale cauzate prin infracțiuni” care stipulează că, instanțele de judecată trebuie să țină cont de faptul că, persoanele care au săvârșit o infracțiune răspund în mod solidar pentru paguba pricinuită numai în episoadele infracțiunii unde e stabilită participarea lor comună.

Din aceste considerente, instanța de apel a susținut concluzia primei instanțe care a dispus de a satisface această cerință parțial, urmând încasarea în mod solidar de la inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan a în folosul părții civile Î.S. „Calea ferată din Moldova” a prejudiciului cauzat prin infracțiune și anume costul pieselor de schimb sustrate în sumă de 17 375,10 lei.

Cu privire la capătul de cerere privind încasarea costului reparației generatorului, instanța de apel a considerat necesar ca acțiunea civilă pe acest capăt să o admită în principiu, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile. Partea civilă Î.S. „Calea ferată din Moldova” a mai solicitat prin cererea sa de acțiune și încasarea prejudiciului moral câte 5 000 lei de la fiecare inculpat.

Mai mult, conform art. 1422 alin. (1) Cod civil, în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc, or inculpații prin acțiunile lor culpabile nu au prejudiciat moral Î.S. „Calea ferată din Moldova” care la rândul său este o persoană juridică, astfel, instanța a respins acest capăt de cerere.

Totodată, instanța de apel a menționat că, examinând și alte aspecte de fapt și de drept ale cauzei decât cele menționate de către inculpați, conform cerințelor din art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța a concluzionat că, nu există temeiuri de a interveni în sentința atacată.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan, în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea hotărârilor anterioare, cu

remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, într-un alt complet de judecată.

Recurenții indică că, hotărârile anterioare sunt bazate doar pe presupuneri, totodată, aceștia își exprimă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanțele anterioare.

Mai mult, menționează că, nu sunt de acord cu evaluarea prejudiciului de către instanțele anterioare, deoarece acestea au luat în calcul un raport efectuat de către o instituție care nu este abilitată pentru astfel de constatări și prezintă dubii pentru recurenți.

5.1. În conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, procurorul și partea vătămată au depus referințe privind opinia lor asupra recursurilor declarate de către inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan, solicitând respingerea acestora, cu menținerea hotărârii contestate, menționând netemeinicia cerințelor solicitate de către recurenți, deoarece aceștia solicită reaprecierea probelor, iar un asemenea temei nu se regăsește în prevederile art. 427 Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor ordinare respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că, acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În conformitate cu art. 424 Cod de procedură penală, instanța de recurs judecă recursul numai cu privire la persoana la care se referă declarația de recurs și numai în raport cu calitatea pe care aceasta o are în proces.

Instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnatului.

Raportând prevederile normelor citate la circumstanțele cauzei, Colegiul penal reține, că la caz, inculpații își întemeiază recursurile ordinare declarate pe temeiurile

prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care pot fi divizate în mod convențional în următoarele părți componente:

- 1) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel;*
- 2) *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar;*
- 3) *instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția.*

Recurenții invocă prima parte componentă și anume, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, totodată menționând că decizia se bazează pe presupuneri.

În sensul vizat și cu privire la argumentele invocate în recursurile ordinare (*pct. 5 din decizie*), în care nu se conțin erori de drept, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor contestate, inclusiv cele reproduse în pct. 4.1. din prezenta decizie, relevă în mod concludent că, instanțele anterioare au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpaților și încadrarea juridică justă a acțiunilor infracționale ale acestora în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, fiecare probă fiind apreciată în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel s-a pronunțat detaliat și argumentat asupra tuturor motivelor invocate în cererile de apel ale apărării și reproduse în recursurile ordinare respective (*f.d. 142-146, vol. II*).

Mai mult, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 din prezenta decizie, sunt întemeiate pe probe greșit interpretate și anume indicând că, instanța de apel a luat în considerației eronat raportul efectuat de către o instituție care nu este abilitată pentru astfel de constatări și prezintă dubii pentru recurenți.

Colegiul penal menționează că, din materialele cauzei cât și din textul deciziei atacate este clar că, instanțele anterioare nu au luat în calcul raportul de expertiză pentru a determina costul reparației generatorului respectiv, deoarece calculul efectuat de SRL „Vilacrom” nu constituie un raport de expertiză.

Astfel, instanțele anterioare la evaluarea prejudiciului cauzat Î.S. „Calea ferată din Moldova” de către inculpați a luat în calcul certificatele de cost anexate la cauza penală, și anume costul pieselor sustrase constituie suma de 17 375,10 lei.

Mai mult, instanța de recurs conchide că, conform cererilor recurenților cu privire la judecarea cauzei penale conform art. 364¹ Cod de procedură penală, inculpații își recunosc vina de cele comise indicate în rechizitoriu și solicită ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală (*f.d. 37-38, vol. II*).

Astfel, în rechizitoriu este indicat că, inculpații sunt învinuiți de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 186 alin. (2) lit. b), d) Cod penal, furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, săvârșit de două sau mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporții considerabile Î.S. „Calea ferată din Moldova” în sumă totală de 17 375,10 lei (*f.d. 195-199, vol. I*).

În acest context, Colegiul penal respinge acest argument indicat de către recurenți, deoarece este neclară poziția inculpaților care de la început au recunoscut vina în cele comise indicate în rechizitoriu, cauza fiind examinată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, după care indică dezacordul cu aprecierea daunei materiale de către instanțele anterioare.

Instanța de recurs, analizând recursurile declarate constată că, temeiul invocat de către recurenți și prevăzut la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursurilor declarate, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (8) Cod de procedură penală și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în instanța de apel, cuprinzând și motivele pe care se întemeiază soluția adoptată.

În același context, în vederea respingerii argumentelor din recursurile invocate privitor la chestiunea de apreciere a probelor, Colegiul penal amintește că, la etapa judecării recursului nu analizează conținutul mijloacelor de probă, nu dă o nouă apreciere materialului probator și nu stabilește o altă situație de fapt, decât cea constatată de instanțele ierarhic inferioare, acestea fiind atributul exclusiv al instanțelor de fond și de apel.

Deci, Colegiul penal nu va examina criticile referitoare la presupusa greșită reținere, pe baza probelor administrate în cauză, a anumitor elemente factice, ci va verifica, prin raportare la situația de fapt stabilită de instanța de fond și cea de apel, corectitudinea condamnării inculpaților Caraman Gheorghe și Dimov Ivan privind învinuirea imputată acestuia prin rechizitoriu.

Totodată, Colegiul penal pe această linie de considerente ține să specifice că, pentru a constitui caz de casare, eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o

parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică. Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. În cauza respectivă o atare eroare nu a fost constatată de către instanța de recurs.

Împrejurările enunțate denotă în mod concludent că instanța de apel nu a comis erori de drept în raport cu motivele invocate de către recurenți, că hotărârea atacată cuprinde motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că instanța de apel s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, că vinovăția inculpaților a fost dovedită pe deplin și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursurilor ordinare, declarate de către inculpații Caraman Gheorghe și Dimov Ivan, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 iunie 2016, în cauza penală în privința inculpaților Caraman Gheorghe Dmitri, Dimov Ivan Afanasi, ca fiind vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă.

Publicată integral la *27 decembrie 2016*.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Ion Guzun

Liliana Catan